

ПРИМЉЕНО	03-07-2020		
Орг. јед.	Број	Словог	Број лист
06.06/012	1192		20

На основу члана 7а. став 2. Закона о Гарантном фонду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/10, 107/19 и 44/20) и члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08), Влада Републике Српске, на 78. сједници одржаној 02.07.2020. године, д о н о с и

О Д Л У К У
О ГАРАНТНОМ ПРОГРАМУ ПОДРШКЕ ПРИВРЕДИ
ЗА УБЛАЖАВАЊЕ ПОСЉЕДИЦА ПАНДЕМИЈЕ БОЛЕСТИ COVID 19
ИЗАЗВАНЕ ВИРУСОМ SARS-COV-2

Предмет уређивања

I

Овом одлуком Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) организује гарантни програм подршке привреди за ублажавање посљедица пандемије болести COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (у даљем тексту: Гарантни програм), као једну од мјера подршке привреди ради ублажавања економских посљедица и спречавања веће економске штете усљед болести COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Циљ

II

Циљ Гарантног програма је олакшавање приступа финансијским средствима за привредне субјекте – микро, мала и средња предузећа, издавањем гаранције за обезбјеђење потраживања по кредиту одобреном од финансијске организације, тј. обезбјеђењем дјелимичне заштите од кредитног ризика тих предузећа, повећаног економским посљедицама насталим усљед болести COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Појмови

III

Поједини појмови употребљени у овој одлуци имају сљедећа значења:

– Гарантни програм је COVID 19 мјера подршке привреди за ублажавање економских посљедица насталих усљед болести COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2, и то путем гаранција за враћање кредита привредних субјеката,

– привредни субјекти су микро, мало и средње предузеће, предузетник, укључујући и регистровано пољопривредно газдинство са сједиштем, односно пребивалиштем у Републици Српској, чији је статус утврђен законом којим се уређује развој малих и средњих предузећа,

– гаранција је портфолио гаранција, тј. скуп појединачних гаранција кредита из портфолија и представља безусловну гаранцију Републике Српске, платива на први позив, коју, у име и за рачун Републике Српске, издаје Гарантни фонд Републике Српске

у корист финансијских организација као обезбјеђење по кредитима привредних субјеката,

– кредит је кредит из уговора о кредиту, закључен између финансијске организације и привредног субјекта, који је укључен у портфолио за намјену финансирања ликвидности и обртних средстава и за инвестиционе трошкове,

– финансијске организације су банке и микрокредитне организације са сједиштем у Републици Српској, које имају дозволу за рад Агенције за банкарство Републике Српске, као и банке и микрокредитне организације које у Републици Српској послују посредством филијала, уз одобрење Агенције за банкарство Републике Српске,

– стварни волумен портфолија је укупан износ одобрених главница кредита из портфолија, који нису отплаћени на одређени дан и који је наведен у извјештају финансијске организације о стању кредита,

– уговорени волумен портфолија је највиши укупни износ главница нових кредита квалификованих за укључење у портфолио кредита обезбјеђених гаранцијом, уговорен са финансијском организацијом,

– стопа пуштања кредита у течај – проценат стварно пуштених главница одобрених кредита укључених у гарантовани портфолио у датом тренутку у односу на стварни волумен портфолија у том тренутку,

– већински власник корисника кредита је лице са значајним учешћем у капиталу или гласачким правима корисника или лице које има могућност ефективног вршења значајног утицаја на управљање корисником кредита, у складу са законом којим се уређује пословање банака.

Природа, облик мјере подршке привреди и корисници

IV

1) Гарантни програм организује се у правној форми имовине без својства правног лица.

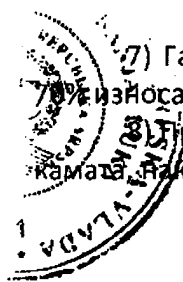
2) Гарантни програм организује се са намјеном олакшања приступа привредних субјеката финансијским средствима финансијских организација којима је приступ тим средствима тренутно отежан због економских посљедица насталих усљед болести COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2 и спроводиће се до 31. децембра 2020. године.

3) Корисници Гарантног програма су привредни субјекти микро, мала и средња предузећа, предузетници, укључујући и регистрована пољопривредна газдинства са сједиштем, односно пребивалиштем у Републици Српској.

4) Гарантни програм се реализује путем издавања портфолио гаранција у поступку и на начин уређен овом одлуком и актима донесеним на основу ње.

5) Издавањем гаранција у складу са Гарантним програмом и уговором о гарантовању, Република Српска се обавезује према финансијској организацији (кориснику гаранције) да ће, за случај да привредни субјекат корисник кредита не испуни обавезе о доспјелости, измирити обавезу ако буду испуњени услови из уговора о гарантовању.

6) Гаранцијом, у складу са овом одлуком, обезбјеђују се нови кредити финансијских организација одобрени за намјену финансирања ликвидности и обртних средстава и инвестиционих трошкова, са роком отплате до четири године, укључујући и почек (период одгоде плаћања) у трајању од три до 12 мјесеци.

7) Гаранције издате у складу са Гарантним програмом обезбјеђују највише до износа главнице кредита одобреног привредном субјекту (стопа покрића). Предмет гарантовања нису потраживања финансијске организације по основу камата, накнада или било који други трошкови кредита.

Ограничења изложености по гаранцијама

V

1) Максималан износ гаранције Републике Српске на нивоу осигураних портфолија кредита у оквиру Гарантног програма износи 50.000.000 КМ.

2) Изложеност Републике Српске на нивоу кредитног портфолија по појединачној финансијској организацији не може бити већа од 30% (стопа максималне гаранције).

3) Максимални дозвољени износ гаранције кредитног портфолија по једној финансијској организацији у оквиру износа гаранције Гарантног програма из подтачке 1. ове тачке израчунава се у било ком релевантном тренутку као производ стварног волумена портфолија кредита појединачне финансијске организације, стопе покрића (70%), стопе максималне гаранције (30%) и стопе пуштања кредита у течај.

4) Са отплатом кредита из портфолија према уговореном ануитетном плану сразмјерно се смањује и износ гаранције Републике Српске.

5) Финансијске организације могу да за реализацију Гарантног програма одобре кредите у износу до 238.000.000 КМ.

6) Расподјела укупног износа средстава по финансијским организацијама врши се поступком јавног позива за исказивање интереса за учешће у Гарантном програму, узимајући у обзир њихово тржишно учешће у сегменту кредита привредним субјектима, стопу ненаплативих кредита на дан 31. децембар 2019. године, услове кредитирања у оквиру Гарантног програма, тј. каматну стопу, период одгоде плаћања, политику обезбјеђења кредита и друге услове утврђене јавним позивом.

Извори финансирања

VI

Средства неопходна за извршавање обавеза преузетих по основу гаранција, у складу са Гарантним програмом, обезбјеђују се:

- у буџету Републике Српске за одговарајућу фискалну годину, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем Републике Српске,
- из зајмова, односно кредита међународних финансијских организација, у складу са правилима и процедурама зајмодавца, односно кредитора,
- из домаће и иностране помоћи.

Управљање

VII

1) Гарантним програмом, у име и за рачун Републике Српске, управља Гарантни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Фонд).

2) У извршавању обавеза и предузимању радњи ради очувања права, у име и за рачун Републике Српске, Фонд је дужан да поступа у складу са овом одлуком, законом којим се уређује његово пословање, правилима струке и обичајима.

3) Имовина Гарантног програма у потпуности је одвојена од имовине Фонда и може се користити искључиво у складу са правилима гарантовања утврђених Гарантним програмом.

4) Имовина Гарантног програма није власништво Фонда, не улази у његову имовину, ни у ликвидациону или стечајну масу, не може бити предмет принудног извршења, залога, хипотеке, нити се може користити за измирење потраживања повјерилаца Фонда.

5) У вршењу послова управљања Гарантним програмом, Фонд има право само на накнаду стварно насталих трошкова, искључујући трошкове плата запослених и уобичајне административне трошкове.

Уговор о гарантовању

VIII

1) Гарантни фонд, у име и за рачун Републике Српске, закључује са финансијском организацијом уговор о гарантовању, којим се уређује сарадња Фонда и финансијске организације у спровођењу Гарантног програма и на основу кога Фонд, у име и за рачун Републике Српске, издаје гаранцију у корист финансијске организације за враћање дијела кредитних обавеза по основу кредита укључених у портфолио.

2) Закључењем уговора о гарантовању сматра се да је Република Српска издала гаранцију у корист финансијске организације.

3) Све радње ради очувања и остваривања права из гаранције и извршавања обавеза из гаранције за рачун Републике Српске предузима Фонд.

Одобравање кредита из портфолија

IX

1) Одлуку о одобравању кредита из портфолија самостално доноси финансијска организација у складу са властитим политикама и процедуром процјене кредитног ризика привредног субјекта и у властитом поступку одобравања кредита.

2) Кредит којег финансијска организација одобри и укључи у портфолио обавезно испуњава критеријуме, односно услове прихватљивости за укључивање кредита у портфолио утврђене овим програмом и уговором о гарантовању, о чему финансијска организација извјештава Фонд путем извјештаја о укљученим кредитима.

3) Финансијска организација, у складу са властитом пословном политиком, самостално утврђује додатне инструменте обезбјеђења, узимајући у обзир и заштиту од кредитног ризика обезбијеђену гаранцијом, а дужна је да од привредног субјекта корисника кредита за укупан износ кредита прибави, поред гаранције из Гарантног програма, мјенице корисника кредита и његовог већинског власника.

4) Финансијска организација врши контролу привредног субјекта у погледу извршавања обавеза из уговора о кредиту и благовремено предузима радње наплате потраживања по кредиту у складу са властитим процедурама и поступком наплате.

5) Финансијска организација је дужна да са привредним субјектом уговори право Фонда да изврши непосредну и посредну накнадну (ex post) контролу испуњености критеријума, односно услова и извршавања обавеза привредног субјекта утврђених Гарантним програмом.

6) У портфолио могу бити укључени само кредити у цијелом износу њихове главнице.

7) Стварни волумен портфолија појединачне финансијске организације у сваком тренутку обавезно је једнак или мањи од уговореног волумена портфолија те финансијске организације.

8) Ако подаци из извјештаја о укљученим кредитима потврђују већи стварни од уговореног волумена портфолија, финансијска организација је дужна да на позив Фонда, по властитом избору, у остављеном року, из портфолија искључи кредите до уговореног највишег износа волумена портфолија.

9) Највиши волумен портфолија, начин и рокови извјештавања финансијске организације о одобреним и укљученим кредитима, стварном волумену портфолија, стању и отплати кредита, регресној и принудној наплати и другим питањима од значаја за спровођење Гарантног програма уређују се и уговором о гарантовању.

Критеријуми прихватљивости укључења кредита у портфолио

X

1) Финансијска организација може укључити у обезбијеђени портфолио само кредите који кумулативно испуњавају сљедеће услове:

– корисник кредита: привредни субјекат са сједиштем у Републици Српској који није био у финансијским потешкоћама на дан 31. децембар 2019. године, али тренутно има потешкоће у пословању, које су настале као посљедица пандемије заразне болести COVID 19,

– намјена кредита: нови кредит за финансирање основне дјелатности, и то за ликвидност и обртна средства, за инвестиционе трошкове,

– кредит не може бити намијењен финансирању повезаних лица или лица са сједиштем у иностранству,

– максималан износ кредита је:

а) микропредузећа: 30.000 КМ,

б) мала предузећа: 100.000 КМ,

в) средња предузећа: 250.000 КМ,

– рок отплате кредита: најдуже четири године, укључујући и почек (период одгоде плаћања),

– почек (период одгоде плаћања): од три до 12 мјесеци,

– начин отплате кредита: мјесечни ануитети према уговореном отплатном плану,

– каматна стопа на кредит: финансијска организација утврђује у складу са властитом кредитном политиком, а највише до каматне стопе утврђене у спроведеном поступку јавног позива за исказивање интереса за учешће у Гарантном програму,

– инструменти обезбјеђења кредита, поред гаранције издате у оквиру Гарантног програма: самостално утврђује финансијска организација, узимајући у обзир и заштиту од кредитног ризика обезбијеђену гаранцијом, а најмање мјенице корисника кредита и његовог већинског власника,

– датум закључења уговора о кредиту: за вријеме трајања Гарантног програма, а након закључења уговора о гарантовању, уз услов да је кредит пуштен у течај, тј. средства одобрена кориснику кредита најкасније до 31. јануара 2021. године,

– уговорна обавеза корисника кредита: привредни субјекат се обавезује да неће исплатити учешће у добити, награду (бонус) за пословне резултате члановима органа

управе или извршити поврат позајмице матичног или повезаног привредног предузетника или власника у року до године дана од дана закључења уговора о кредиту,

– укупна концентрација (излагање) према једном или групи повезаних привредних субјеката не може бити већа од 3% највишег волумена портфолија уговореног са финансијском организацијом.

2) Корисници кредита обезбијеђеног гаранцијом из Гарантног програма не могу бити:

– привредни субјекти који су на дан 31. децембар 2019. године пословали са губитком и привредни субјекти који су у статусу неизмирења обавеза према прописима Агенције за банкарство Републике Српске на дан 16. март 2020. године,

– привредни субјекти који имају доспјеле а неизмирене обавезе по основу пореза у Републици Српској, у складу са пореским прописима,

– привредни субјекти који Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука нису доставили финансијске извјештаје за 2019. годину, а били су дужни да то ураде у складу са прописима,

– јавна предузећа, у складу са законом о јавним предузећима,

– финансијске организације банкарског система Републике Српске и други субјекти који обављају финансијске дјелатности и дјелатности осигурања у складу са прописима о класификацији дјелатности у Републици Српској,

– привредни субјекти који се баве приређивањем игара на срећу, производњом и прометом оружја, те примарно производњом, извозом и продајом цигарета и јаких алкохолних пића,

– привредни субјекти над којима се спроводи поступак реструктурирања у складу са законом којим се уређује стечај или који су у поступку ликвидације у складу са законом којим се уређује ликвидациони поступак и

– привредни субјекти који су већ корисници кредита обезбијеђеног гаранцијом из Гарантног програма у складу са овом одлуком.

3) Корисник кредита дужан је, уз захтјев за кредит, финансијској организацији поднијети посљедње финансијске извјештаје и:

– опис пословног положаја и финансијских потреба као посљедице болести COVID 19,

– утврђени износ, рочност и намјену кредита,

– изјаву да је кредит намијењен финансирању у складу са Гарантним програмом,

– у случају да има кредит код друге финансијске организације, која му је, у складу са актима Агенције за банкарство Републике Српске, односно Агенције за банкарство Федерације Босне и Херцеговине о привременим мјерама за ублажавање посљедица пандемије COVID 19, одобрила привремени мораторијум, изјаву о постојању таквог кредита.

Искључивање кредита из портфолија

XI

1) Фонд има право да, у складу са властитим процјенама, изврши накнадну контролу поступања финансијске организације у складу са обавезама из уговора о гарантовању у погледу поштовања критеријума за укључивање кредита у портфолио,

активирања гаранција спровођења поступка регресне наплате и извршавања других обавеза из уговора о гарантовању, и то најкасније три године од дана исплате по гаранцији.

2) Финансијска организација која у складу са уговором о гарантовању одобри кредит дужна је да Фонду, на његов захтјев, достави документацију која је неопходна за надзор над испуњавањем услова за гарантовање у складу са Гарантним програмом.

3) Ако Фонд у поступку контроле утврди да је банка у кредитни портфолио укључила кредит који није испуњавао критеријуме, односно услове за укључивање, Фонд може искључити такав кредит из портфолија, а финансијска организација плаћа уговорени пенал.

4) Ако Фонд у поступку контроле утврди да је привредни субјект прекршио обавезе из уговора о кредиту укљученог у портфолио у погледу услова из тачке X подтачка 1. алинеја једанаеста и подтачка 2. алинеја осма ове одлуке, плаћа премију на цјелокупан износ гаранције у складу са уговором о гарантовању и уговором о кредиту.

Активирање гаранције

XII

1) У случају да привредни субјект не измири обавезе из уговора о кредиту о доспјелости, финансијска организација подноси Фонду писмени захтјев за плаћање по основу гаранције истеком 60 дана од дана падања у доцњу.

2) Уз захтјев за плаћање по основу гаранције, финансијска организација прилаже документе којима се доказује испуњеност услова за плаћање из уговора о издавању гаранције.

3) Захтјев за плаћање по основу гаранције оправдан је само у случају да финансијска организација и Република Српска трпе сразмјерне губитке под истим условима.

4) О захтјеву за плаћање поднесеном Фонду финансијска организација је дужна да обавијести корисника кредита у року од пет радних дана од дана подношења.

5) Фонд води евиденцију кредита укључених у портфолио у складу са Гарантним програмом, евиденцију захтјева за плаћање по основу гаранције поднесених од финансијске организације и прати поштовање уговореног волумена портфолија и стопе максималне гаранције утврђених Гарантним програмом и уговором о гарантовању.

6) Фонд је дужан да позив за плаћање по гаранцији, за примљен од финансијске организације, испита у разумном року и одмах о томе обавијести Министарство финансија.

7) Фонд доставља Министарству финансија позив за плаћање по гаранцији, који садржи сљедеће податке:

- назив банке,
- назив привредног субјекта – корисника кредита,
- износ гаранције који треба платити,
- изјаву Фонда да је тражени износ за плаћање у складу са уговором о кредиту и уговором о гарантовању,
- датум рока плаћања,
- трансакцијски рачун банке,
- позив на број.

8) Министарство финансија дужно је да, у року од пет радних дана од дана заступања позива за плаћање, од Фонда обезбједи средства за плаћање по гаранцији.

9) Фонд, у име и за рачун Републике Српске, врши све послове у вези са плаћањем по гаранцији и у случају да су испуњени услови из уговора о издавању гаранције, извршава плаћање по гаранцији у року од 30 дана од дана заступања позива.

Регресна наплата XIII

1) Поступак принудне и регресне наплате финансијска организација води самостално за властито и потраживање од Фонда, у складу са уговором о гарантовању и властитим процедурама и политикама принудне наплате.

2) Финансијска организација је дужна да поступак принудне и регресне наплате води са пажњом доброг стручњака.

3) Фонд прати и надгледа поступак принудне и регресне наплате потраживања по основу исплаћених гаранција и са финансијском организацијом учествује у доношењу битних одлука у поступку.

4) У случају регресне наплате, примци из свих инструмената обезбјеђења уговорених уговором о кредиту дијеле се између финансијске организације и Фонда пропората у висини уговореног обезбјеђења гарантовањем.

5) Ако је над привредним субјектом корисником кредита отворен поступак ликвидације, односно стечаја, банка је дужна да обавијести Фонд о пријављеним потраживањима из ликвидационе, односно стечајне масе, или да обавијест о отвореном поступку достави најкасније 14 дана прије истека рока за пријављивање потраживања.

Извјештавање финансијске организације XIV

1) Финансијска организација извјештава Фонд о кредитима укљученим у портфолио, у складу са Гарантним програмом, до 10. у текућем мјесецу за претходни мјесец.

2) Финансијска организација доставља извјештај Фонду о стању неотплаћене главнице кредита из портфолија до 10. у текућем кварталу за претходни квартал.

3) Финансијска организација доставља квартални извјештај Фонда о стању принудне наплате потраживања од привредног субјекта и регресне наплате потраживања Фонда до 10. у текућем за претходно полугодиште.

4) Фонд редовно контролише и потврђује извјештаје финансијске организације, с циљем провјере усклађености са Гарантним програмом.

5) Извјештавање финансијске организације о спровођењу Гарантног програма према Агенцији за банкарство Републике Српске уређује се актима Агенције за банкарство Републике Српске и уговором о гарантовању.

6) Стандардизована форма, садржај и начин извјештавања о укључивању кредита у портфолио, искључивању из портфолија, стању кредита из кредитног портфолија, принудној и регресној наплати по исплаћеним гаранцијама уређују се уговором о гарантовању.

Координација програма
XV

- 1) Гарантни програм има Савјетодавни одбор, који именује Влада.
- 2) Савјетодавни одбор има шест чланова, које чине:
 - представник Министарства привреде и предузетништва,
 - представник Министарства финансија,
 - представник Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде,
 - један представник на приједлог Привредне коморе Републике Српске,
 - један представник на приједлог Уније удружења послодаваца Републике Српске и
 - један представник на приједлог Занатско-предузетничке коморе Републике Српске.
- 3) Савјетодавни одбор:
 - утврђује приједлог правила спровођења Гарантног програма, који подноси Влади на усвајање,
 - редовно прати развој, заузима ставове и даје препоруке о стратешким питањима у вези са спровођењем Гарантног програма,
 - разматра извјештаје Фонда о управљању Гарантним програмом и финансијске извјештаје, са извјештајем привредног друштва за ревизију, даје мишљење на извјештаје Фонда и подноси их Влади на усвајање,
 - подноси Влади извјештај о свом раду,
 - обавља и друге послове у складу са овом одлуком и правилима спровођења Гарантног програма.
- 4) Чланови Савјетодавног одбора за свој рад не примају накнаду.
- 5) Правилима спровођења Гарантног програма уређују се услови повезани са организовањем и спровођењем Гарантног програма.

Извјештавање о спровођењу Гарантног програма
XVI

- 1) Сачињавање књиговодствених исправа, вођење пословних књига и сачињавање финансијских и других извјештаја о спровођењу Гарантног програма врши Фонд.
- 2) Спровођење Гарантног програма подлијеже спољној ревизији привредног друштва за ревизију.
- 3) Фонд је дужан да, у складу са правилима пословања Гарантног програма, а најмање квартално, сачињава извјештаје о броју кредита укључених у портфолио према гранској припадности и величини привредног субјекта, о стању неотплаћене главнице кредита, очекиваним кредитним губицима и другим питањима од значаја за пројекцију буџетских расхода.
- 4) Годишњи извјештај о спровођењу, заједно са извјештајем спољног ревизора, подноси се Народној скупштини Републике Српске у оквиру годишњег извјештаја Фонда.
- 5) Извјештај о спровођењу Гарантног програма, заједно са извјештајем спољног ревизора, објављује се на интернет страници Фонда и Владе.

6) Фонд је обавезан да Агенцији за банкарство Републике Српске, на њен захтјев и за потребе надзора над финансијским организацијама, доставља одговарајуће извјештаје о спровођењу Гарантног програма.

7) Садржај и рокови извјештавања о спровођењу Гарантног програма уређују се правилима спровођења Гарантног програма.

Надзор над примјеном одлуке
XVII

Надзор над спровођењем ове одлуке врши Министарство финансија.

Ступање на снагу
XVIII

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 04/1-012-2 /20

Датум: 02.07.2020. године

